

|                  |                       |
|------------------|-----------------------|
| <i>Sygn. akt</i> | <i>III AUa 294/16</i> |
|------------------|-----------------------|

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 października 2016 r.**

**Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

|  |                 |  |
|--|-----------------|--|
|  | Przewodniczący: | <b>SSA Irena Mazurek (spr.)</b>                    |
|  | Sędziowie:      | <b>SSA Ewa Madera</b><br><b>SSA Roman Skrzypek</b> |
|  | Protokolant     | st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz                 |

po rozpoznaniu w dniu **12 października 2016 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

**o ponowne ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem**

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **27 stycznia 2016 r.** sygn. akt **IV U 1472/15**

**o d d a l a apelację.**

## UZASADNIENIE

**wyroku z dnia 12 października 2016 r.**

**Decyzją z dnia 4 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił A. B. prawa do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki z tytułu opieki nad synem K.ur. (...)** Powołując w podstawie prawnej decyzji art.114 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ( t. j. Dz.U. z 2015 r., poz. 748), oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki ( Dz.U. Nr 28 , poz. 149) organ rentowy stwierdził ,że nie wystąpiły przewidziane w w/w przepisach przesłanki do przywrócenia wnioskodawczyni prawa do wyżej wskazanego świadczenia emerytalnego , ponieważ uzyskany przez A. B.wyrok ETPCz z dnia 25 marca 2014 r. ( skarga nr 1902/05) , stwierdzający naruszenie art.1 Protokołu nr 1 Konwencji przez pozbawianie jej prawa do emerytury i przyznający z tego tytułu zadośćuczynienie pieniężne w kwocie 2 500 EUR pozostaje bez wpływu na prawo do tego świadczenia .

***Wnioskodawczyni A. B.odwołała się od w/w decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Rzeszowie. W odwołaniu z dnia 21 września 2015 r. , wnosząc***

o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ponowne ustalenie prawa do emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem , począwszy od miesiąca w którym złożony został wniosek , wnioskodawczyni zarzuciła , że wbrew stanowisku ZUS , wystąpiły ku temu przewidziane w art.114 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej przesłanki . Skoro bowiem uzyskany przez nią wyrok ETPCz z dnia 25 marca 2014 r. stanowi nową okoliczność w rozumieniu powołanego przepisu ( co potwierdził Sąd Okręgowy uprzednio rozpoznający sprawę , w wyrokach z dnia 17 grudnia 2014 r. sygn. akt IV U 2185/14 i 26 maja 2015 r. sygn. akt IV U 268/15), to stwierdzone nim naruszenie art.1 Protokołu nr 1 Konwencji przez pozbawienie jej prawa do emerytury winno skutkować wprost przywróceniem prawa do tego świadczenia jako pełnej restytucji poprzedniego stanu rzeczy , co jest obowiązkiem państwa związanego w/ w orzeczeniem ETPCz. W tym zakresie odwołująca powoływała też fragment uzasadnienia uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2010 r. III CZP 16/10 OSNC 2011/4/38 , w którym zwrócono uwagę ,że „ jeżeli sąd krajowy w ramach przewidzianych przepisami ustawy ma możliwość orzekania w sprawie w której wcześniej spadł wyrok ETPCz , to jest zobowiązany uwzględnić treść Konwencji jako jedną z podstaw orzekania w takim znaczeniu , jakie nadał jej w odniesieniu do konkretnej sprawy Trybunał i podjąć działania w celu zrealizowania pozytywnych zobowiązań wynikających z Konwencji , włącznie z przywróceniem sytuacji prawnej sprzed naruszenia „.

***Pozwany organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 października 2015r. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawczyni z tych samych względów , które powołane zostały w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji , podkreślając dodatkowo ,że przyznane wnioskodawczyni przez ETPCz zadośćuczynienie pieniężne rekompensuje w pełni poniesioną szkodę.***

***Sąd Okręgowy w Rzeszowie, po rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia***

***27 stycznia 2016 r. ( sygn. akt IV U 1472/15) oddalił odwołanie wnioskodawczyni.*** Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił , że w dniu 18 grudnia 2001 r. A. B.ur. (...)złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w R.wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad synem K.ur. (...)z powodu -wykazywanych zaświadczeniem lekarskim - zaburzeń rozwoju umysłowego i zaburzeń emocjonalnych dziecka . Po rozpoznaniu wniosku , organ rentowy, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki, decyzją z dnia 21 grudnia 2001 r. przyznał wnioskodawczyni prawo do dochodzonego świadczenia ,począwszy od dnia 1 grudnia 2001r. Decyzją z dnia 20 sierpnia 2002 r., po wznowieniu postępowania , organ rentowy uchylił jednak poprzednio wydaną decyzję i odmówił A. B.prawa do wcześniejszej emerytury. Jako podstawę odmowy organ rentowy wskazał na pozyskaną dodatkowo dokumentację medyczną syna wnioskodawczyni na podstawie której ustalił, iż stwierdzone schorzenia dziecka nie są wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki. Na skutek odwołania A. B.od powyższej decyzji , Sąd Okręgowy

w Rzeszowie, wyrokiem z dnia 27 lutego 2003 r. ( sygn. akt IV U 231/02) oddalił odwołanie , opierając się na opinii biegłego lekarza psychiatry , który potwierdził prawidłowości dokonanej przez ZUS oceny stanu zdrowia dziecka wnioskodawczyni , jako stanu nie wymagającego stałej nad nim opieki w rozumieniu przepisów w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie , podzielając to stanowisko , wyrokiem z dnia

19 września 2003 r. ( sygn. akt III AUa 296/03) oddalił apelację A. B., a kolei Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 4 maja 2004 r. (sygn. akt II UK 477/03 ) odmówił przyjęcia kasacji skarżącej . Wnioskodawczyni złożyła skargę do (...)w Strasburgu uzyskując w dniu 25 marca 2014 r. wyrok ( skarga nr 1902/05) , w którym Trybunał doszedł do wniosku, że organ rentowy w okolicznościach niniejszej sprawy po wykryciu pomyłki przy przyznaniu wnioskodawczyni prawa do świadczenia nie dopełnił obowiązku działania we właściwy sposób. W orzeczeniu tym wskazano, że ingerencja, jakiej dokonano w prawo wnioskodawczyni do emerytury była przewidziana przez prawo, prowadziła do uzasadnionego celu, jednakże nie została zachowana równowaga pomiędzy wymogami leżącymi w interesie powszechnym, a wymogami ochrony praw podstawowych jednostki , przy czym ciężar nałożony na skarżącą był nadmierny. Tym samym Trybunał uznał, że doszło do naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Z tego też tytułu przyznane zostało wnioskodawczyni zadośćuczynienie pieniężne w kwocie 2.500 EUR. Pismem z dnia 19 lipca 2014 r. ( data wpływu do ZUS - 22 lipiec 2014 r.) A. B.wystąpiła z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem , powołując się na powyższy wyrok ETPCz jak też liczne orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące wykładni art.114 ustawy emerytalno-rentowej , oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r.

K 5/11 . Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.decyzją z dnia 21 sierpnia 2014 r. zwrócił powyższy wniosek uznając się niewłaściwym do jego rozpoznania , przy wskazaniu w tym względzie na sąd orzekający w poprzedniej sprawie i przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Wnioskodawczyni odwołała się od tej decyzji ZUS, co skutkowało prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego

w R.z dnia 17 grudnia 2014 r. ( sygn. akt IV U 2185/14) nakazującym pozwanemu organowi rentowemu rozpoznanie przedmiotowego wniosku jako wniosku o ponowne ustalenie prawa wnioskodawczyni do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem w trybie art.114 ust.1 ustawy emerytalno-rentowej . Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.– realizując powyższe orzeczenie – wydał w dniu 23 stycznia 2015 r. decyzję odmawiającą wnioskodawczyni ponownego ustalenia prawa do emerytury , po czym – wskutek kolejnego reformatoryjnego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 26 maja 2015 r. ( sygn. akt IV U 268/15 ) uznającego , iż wyrok ETPCz jaki zapadł w sprawie wnioskodawczyni stanowi nową okoliczność w rozumieniu wyżej powołanego art.114 ust.1 FUS – wydał w dniu 4 sierpnia 2015 r. – zaskarżoną w niniejszym postępowaniu -decyzję odmawiającą A. B.prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem. W świetle powyższych – bezspornych -ustaleń faktycznych , Sąd Okręgowy w R.uznał żądanie odwołania za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu. Powołując bowiem w pierwszym rzędzie

w ocenie prawnej sprawy § 1 ust 1 i 3 obowiązującego do dnia 31 grudnia 1998 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki ( Dz.U. Nr 28 , poz.149), oraz art. 114 ust.1 a ustawy emerytalno-rentowej- Sąd I instancji stwierdził, że niewątpliwie pozwany organ rentowy był uprawniony do wznowienia postępowania w sprawie prawa wnioskodawczyni do przyznanej uprzednio emerytury, zaś wyniki tego postępowania wznowieniowego potwierdziły , że prawo to nigdy po stronie odwołującej nie powstało. Jednocześnie aktualnie wnioskodawczyni nie wskazuje nowych okoliczności i dowodów związanych z tak dokonaną w postępowaniu wznowieniowym oceną stanu zdrowia jej dziecka. W tej sytuacji , jakkolwiek co do zasady przywoływany przez nią wyrok ETPCz z dnia

25 marca 2014 r. może stanowić nową okoliczność , skutkującą koniecznością ponownej oceny uprawnień do dochodzonego świadczenia emerytalnego , to jednak okoliczności na jakie powołał się Trybunał w w/w wyroku są niewystarczające do przywrócenia wnioskodawczyni prawa do emerytury. W tym bowiem względzie Sąd

I instancji podkreślił, że Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu jest organem sądownictwa międzynarodowego właściwym do orzekania w sprawach dotyczących skarg na naruszenie praw zawartych w Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz jej Protokołach dodatkowych. Nie pełni on zatem funkcji sądu odwoławczego od decyzji sądów krajowych, nie może więc unieważniać lub zmieniać wydanych przez nie orzeczeń. Ponadto w treści w/w wyroku ETPCz z dnia 25 marca 2014 r. Trybunał odniósł się głównie do sytuacji materialnej skarżącej w jakiej się znalazła z uwagi na działanie organu rentowego ,który najpierw przyznał prawo do świadczenia a następnie go odebrał , stwierdzając ,że przyznana z tego tytułu wnioskodawczyni kwota zadośćuczynienia 2 500 EUR pokrywa w pełni szkodę. Tym samym ostatecznie wyrok ten oceniony być musi jako

pozostający bez wpływu na prawo A. B. do dochodzonego przez nią świadczenia emerytalnego. W podstawie prawnej wyroku powołany też został art. 477<sup>14</sup> §1 k.p.c.

**Wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 27 stycznia 2016 r. zaskarżony został przez wnioskodawczynię A. B..** W apelacji z dnia 24 lutego 2016 r. wnioskodawczyni, zarzucając zarówno naruszenie prawa procesowego

tj. art. 233 §1 k.p.c. przez pominięcie wskazywanych przez nią dowodów w postaci dokumentów urzędowych i orzecznictwa, które winny być znane ZUS zarówno przy wydawaniu decyzji pierwszorzadowej jak i rozstrzygającej, a nie zostały uwzględnione, co w efekcie stanowi też o naruszeniu prawa materialnego tj. art.114 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, przez bezzasadną odmowę przywrócenia prawa do emerytury wskutek nie uznana powyższych dowodów za „nowości” mające wpływ na prawo do tego świadczenia, wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie w całości żądania odwołania, względnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżąca w szczególności podnosiła, że –wbrew stanowisku Sądu Okręgowego w Rzeszowie- potwierdzone wyrokiem ETPCz z dnia 25 marca 2014 r. naruszenie zasad postępowania w sprawie w której pozbawiona została prawa do emerytury, stanowi nową okoliczność i to mającą bezpośredni wpływ na prawo do świadczenia w rozumieniu powołanego w petitum apelacji art.114 ust.1 ustawy emerytalno-rentowej, skoro wykonanie wyroków Trybunału polegać ma także na przywróceniu stanu poprzedniego sprzed „naruszenia „. Na koniec skarżąca wskazywała na zapadły uprzednio w jej sprawie wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 26 maja 2015r. ( sygn. akt IV U 268/15 ) jako mający wprost przesądzać o zasadności jej roszczenia.

**W odpowiedzi na apelację z dnia 30 marca 2016 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej, prezentując raz jeszcze obszerną argumentację co skutków**

**i wpływu orzeczeń ETPCz na krajowy porządek prawny, w tym też w odniesieniu do spraw emerytalno-rentowych.**

**Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację wnioskodawczyni A. B., zważył co następuje;**

Wniesiony przez wnioskodawczynię środek odwoławczy nie może odnieść pożądanego skutku.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego Rzeszowie z dnia 27 stycznia 2016 r. jest - w ocenie tut. Sądu- w swym ostatecznym wyniku- wyrokiem trafny

i odpowiadającym prawu, pomimo częściowo błędnego uzasadnienia tak w zakresie wskazania niewłaściwej normy prawnej mającej leżeć u podstaw wznowienia postępowania w sprawie uprawnień emerytalnych skarżącej, jak i w znaczeniu uzasadnienia niekompletnego ( o takim rozumieniu błędności uzasadnienia wyroku stanowi orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1963r. II PR 166/63 NP. 1964/9/912), bo z jednej strony pomijającego istotne okoliczności faktyczne sprawy, z drugiej zaś nie odnoszącego się do wszystkich podnoszonych przez wnioskodawczynię zarzutów. Powyższe uchybienia mogą być jednak w pełni konwalidowane przez tut. Sąd Apelacyjny, jako sąd merytoryczny rozpoznający sprawę niejako na nowo ( por. m. innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r. III CSK 183/15 LEX nr 2026401). Czyniąc więc zadość powyższemu i porządkując pewne zasadnicze kwestie prawne występujące w niniejszej sprawie, przy dodatkowym uwzględnieniu zajętego w międzyczasie w uzasadnieniu postanowienia z dnia

9 czerwca 2016 r. III UZP 4/16 LEX nr 2073927 stanowiska Sądu Najwyższego, Sąd Apelacyjny chciałby w pierwszym rzędzie stwierdzić – choć jest to uwaga pozostająca i tak bez wpływu na końcowy wynik sprawy-, iż wbrew temu co przyjął Sąd I instancji podstawą prawną wznowienia postępowania w sprawie uprawnień emerytalnych wnioskodawczyni, skutkującą wstrzymaniem wypłaty świadczenia z dniem

1 września 2002 r., nie był art.114 ust.1 a ustawy emerytalno-rentowej, ale wyłącznie obowiązujący w tym czasie art.114 ust 1 tej ustawy. Umknęło najwidoczniej uwadze Sądu Okręgowego, że powołany przez niego przepis wprowadzony został do porządku prawnego dopiero z dniem 1 lipca 2004 r. aby utracić swą moc z dniem

8 marca 2012 r. wskutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. K 5/11. **Tak czy inaczej przesłanki do wznowienia postępowania w sprawie emerytury wnioskodawczyni w 2002 r. wystąpiły , potwierdzając ostatecznie brak prawa do tego świadczenia ,co zalegalizowane zostało prawomocnymi wyrokami sądowymi , których w żaden sposób nie wzrusza też automatycznie wydany w sprawie A. B.wyrok ETPCz z dnia 25 marca 2014 r.( skarga**

**nr 1902/05)** . Abstrahując już bowiem od faktu ,że w krajowym porządku prawnym nie znajdziemy wprost takiej podstawy wznowienia ( na wzór art. 401<sup>1</sup> k.p.c. odnoszącego się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego )- bliżej też na ten temat

w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2010 r. III CZP 16/10 OSNC 2011/4/38 )- to dodatkowo podkreślić należy , że Europejski Trybunał Praw Człowieka konsekwentnie, poczynawszy od sprawy M.przeciwko Polsce ( wyrok

z dnia 15 września 2009 r. skarga nr 10373/05) nie podważa samej instytucji ponownego ustalania prawa do świadczenia w trybie art.114 ust 1 ustawy emerytalno-rentowej , stwierdzając wręcz ( jak w pkt 24 wydanego sprawie A. B.wyroku -v. k- 212 akt ZUS) , że ingerencja ta była prawnie dopuszczalna i prowadziła do uzasadnionego celu , a jedynie nieproporcjonalne obciążenie praw majątkowych ubezpieczonych skutkami decyzji weryfikacyjnych ZUS stanowi naruszenie art.1 Protokołu Nr 1 do Konwencji. Tym samym orzecznictwo Trybunału w omawianej kategorii spraw , sygnalizujące brak odpowiednich uregulowań prawnych w porządku krajowym mających przeciwdziałać stwierdzonemu naruszeniu postanowień Konwencji , doprowadziło do ukształtowania się takiej linii orzecznictwa , w tym Sądu Najwyższego , która w istocie przy wykładni omawianego art.114 ust. 1 ustawy emerytalno- rentowej , wprowadza dodatkowe pozaustawowe kryteria ( por. m. innymi powoływany też przez skarżącą wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2010 r. III UK 94/09 LEX nr 621346). Dodatkowo po wyżej wskazanym wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. K 5/11 do Sejmu trafił senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 21 lutego 2013 r. ( druk sejmowy nr 1187) zawierający m. innymi propozycje zmiany treści art.114 ustawy o FUS , nie mniej jednak prace legislacyjne utknęły w miejscu jeszcze w dniu 11 lipca 2013 r. kiedy to po pierwszym czytaniu

w komisji 10 lipca 2013 r. pozyskano stanowisko rządu . Reasumując **„stwierdzone przez Europejski Trybunał Praw Człowieka naruszenie postanowień Konwencji** jak i wyżej powołane pro- konwencyjne stanowisko krajowej judykatury **odnosi się wyłącznie do samych zasad procedowania w sprawach „ wznowieniowych ” nie zaś do materialno-prawnych przesłanek nabycia prawa do omawianego świadczenia. Tymczasem przewidziane w art. 114 ust.1 FUS „ nowe okoliczności i dowody” odnoszą się przede wszystkim do tak określonych podstaw** , co w przypadku emerytury przewidzianej w przepisach obowiązującego nadto jedynie do dnia 31 grudnia 1998 r. - rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki ( Dz.U. Nr 28, poz. 149) dotyczyć by musiało „ nowości” występujących przed dniem 31 grudnia 1998 r., a odnoszących się do stanu zdrowia dziecka , statusu pracowniczego rodzica, czy w końcu stażu ubezpieczeniowego ubiegającego się o świadczenie .Tymczasem- co jest w sprawie bezsporne - żadnych tego rodzaju „nowości” , w tym w szczególności w zakresie stanu zdrowia syna K.wnioskująca nie powołała . **Jakkolwiek więc obowiązkiem państwa na gruncie każdego wyroku stwierdzającego naruszenie Konwencji jest nie tylko wypłata zasądzzonego zadośćuczynienia ale także doprowadzenie do zaprzestania naruszenia** ( stąd wyżej opisane, a jak dotąd nieskuteczne próby nowelizacji omawianego przepisu) **i usunięcie jego skutków , to nie zawsze będzie możliwa restytucja stanu sprzed naruszenia ( „ osiągnięcia restitutio in integrum”)** , **realizowana najpełniejszym w tym względzie środkiem jakim jest wznowienie postępowania.** Jak podkreślił to Sąd Najwyższy w powołanej już wyżej w uchwale 7 sędziów z dnia 30 listopada 2010 r. III CZP 16/10 w szczególności **dotyczyć to będzie wyroków ETPCz stwierdzających naruszenie Konwencji w skutek niewłaściwego ustawodawstwa krajowego , a taka właśnie sytuacja występuje w przypadku wyroków ETPCz dotyczących weryfikacji świadczeń emerytalnych zapoczątkowanych sprawą M.v. Polska. Inna rzecz , że art. 41 Konwencji** -na podstawie którego przyznano wnioskodawczyni zadośćuczynienie pieniężne w kwocie 2 500 EUR -**znajduje swoje zastosowanie przede wszystkim w sytuacji gdy prawo wewnętrzne zainteresowanego państwa nie gwarantuje pełnego usunięcia**

**skutków stwierdzonego naruszenia.** Z prac przygotowawczych do Konwencji wynika, że regulacja ta podyktowana była okolicznością, iż Konwencja nie uprawnia Trybunału do uchylania orzeczeń sądów krajowych, a jednocześnie mogą istnieć sytuacje, w których –wobec niewzruszalności prawomocnego orzeczenia w danym krajowym systemie prawnym- uzyskanie pełnej restytucji nie będzie możliwe. Tym samym sygnatariusze Konwencji godzili się z takim stanem rzeczy. Mimo wszystko **mając jednak na względzie stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 września 2015 r. SK 21/14 OTK-A 2015/8/122 o dopuszczalności wznowienia postępowania cywilnego po ostatecznym wyroku ETPCz w sytuacji gdy stwierdzone w nim naruszenie można zakwalifikować jako jedną z ustawowych podstaw wznowienia,**

**a także bliżej nie zdefiniowane w omawianym przepisie art.114 ust. 1 FUS pojęcie „ nowych okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia ”, oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego dopuszczające w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych odniesienie tego pojęcia także do stwierdzonych uchybień norm prawa procesowego** ( por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2013 r. I UK 190/13 OSNP 2015/2/28), **Sąd Apelacyjny – w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę - stoi na stanowisku, iż w szczególnie uzasadnionych- wyjątkowych przypadkach w omawianej kategorii spraw istnieje możliwość uznania wystąpienia przestanek do –praktycznie- przywrócenia prawa do emerytury, przy przyjęciu, iż stwierdzone czy to w wyroku czy decyzji ETPCz naruszenie art.1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności stanowi nową okoliczność mającą wpływ na prawo do świadczenia.** Jak podkreślił to Sąd Najwyższy w końcowym fragmencie uzasadnienia powołanego na wstępie postanowienia z dnia 9 czerwca 2016 r. III UZP 4/16

( nota bene wydanego wskutek zapytania prawnego tu. Sądu w sprawie omawianej kategorii ) **będą to przypadki gdy decyzja wznowieniowa ZUS pozbawiająca prawa do świadczenia wywołała dla ubezpieczonego ,nierekompensowane kwotą przyznanego zadośćuczynienia, nieodwracalne skutki w zakresie zabezpieczenia społecznego.** Taka zaś sytuacja może wystąpić po wieloletnim okresie pobierania świadczenia, gdy ze względu na wiek, stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności podjęcie aktywności zawodowej po „odebraniu” emerytury było iluzoryczne czy wręcz niemożliwe. Chodzi więc o takie konsekwencje popełnionych przez organ rentowy błędów, które „dożywotnio” postawią obywatela w obliczu braku podstaw egzystencji. **Przyjęcie tak zaostrzonych kryteriów wyznaczających granice wpływu ujawnionych okoliczności na prawo do świadczenia jest zaś**

**w pełni uzasadnione zważywszy na ocenę skutków restytucji tak w aspekcie praw majątkowych organu rentowego związanych z realizacją uzasadnionego celu jakim jest właściwe tj. zgodne z prawem przeznaczanie środków na wypłatę świadczeń**( gdy w tym wypadku oczywistym jest, że prawo to nie powstało) **jak**

**i w obliczu zasady pewności prawnej wynikającej ze stabilności orzeczeń sądowych** (por. m innymi wyrok ETPCz z dnia 30 listopada 2010r. w sprawie H. U.i R. U.v. Polska -skarga nr 23614/08). **Odnosząc więc powyższe do okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy – przy niezbędnym w tym zakresie uzupełnieniu ustaleń Sądu I instancji- Sąd Apelacyjny z całą stanowczością stwierdzić musi, że w przypadku wnioskodawczyni A. B.tego rodzaju szczególne okoliczności uzasadniające przywrócenie prawa do emerytury nie występują.** Wstrzymanie wypłaty świadczenia nastąpiło bowiem po okresie zaledwie 9 miesięcy jego pobierania ( nadto w sytuacji gdy w pierwszym miesiącu przyznania prawa do emerytury wnioskodawczyni kontynuowała jeszcze zatrudnienie ), po czym ( na co wskazuje wprost zarówno zalegające w aktach ZUS k-111 potwierdzenie ubezpieczenia A. B.jak i uzasadnienie wydanego w jej sprawie wyroku ETPCz k- 206) już z dniem 22 listopada 2002 r. A. B.powróciła do pracy u swojego poprzedniego pracodawcy i ubezpieczenie z tego tytułu z niewielkimi przerwami jest przez nią kontynuowane do chwili obecnej ( nota bene syn odwołującej K.,od dnia 1 września 2008r. również pozostaje w ubezpieczeniu) .Co więcej przyznana przez Trybunał kwota zadośćuczynienia pieniężnego

w wysokości 2 500 EUR ustalona została jako rekompensata w/w przerw w zatrudnieniu wnioskodawczyni, stanowiąc tym samym pełne zaspokojenie jej roszczeń,

co stwierdził wprost sam Trybunał w pkt 49 uzasadnienia wyroku z dnia 25 marca 2014 r.( v.k-216 akt ZUS). **Reasumując z tych to wszystkich wyżej naprowadzanych względów konstatacja Sądu I**

**instancji o braku wpływu stwierdzonego w sprawie wnioskodawczyni wyrokiem ETPCz naruszenia postanowień Konwencji na prawo w/w do emerytury była jak najbardziej prawidłowa** . Odnosząc się zaś na koniec do twierdzeń odwołującej o przesądzeniu zasadności jej racji uprzednim wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 26 maja 2015 r. ( sygn. akt IV U 268/15), Sąd Apelacyjny –nie podzielając w żadnym razie ego stanowiska - , w ślad za Sądem I instancji zauważa ,że powyższe orzeczenie jedynie nakazywało pozwanemu organowi rentowemu rozpoznanie wniosku o przywrócenie prawa do emerytury w trybie art.114 ust.1 FUS , przy przyjęciu ,że powoływany przez wnioskodawczynię wyrok ETPCz stanowi nową okoliczność w rozumieniu tego przepisu . Jednocześnie w wygłoszonym ustnie uzasadnieniu tego wyroku ,Sąd Okręgowy wyraźnie podkreślił ,że „ powyższe nie oznacza , iż odwołująca będzie miała pozytywnie rozstrzygniętą tę kwestię” . **W tym miejscu ,w związku z wcześniejszymi wywodami dotyczącymi kryteriów wyznaczających granice wpływu „ ujawnionych okoliczności na prawo do świadczenia” o jakich mowa w wyżej powołanym przypisie i przyjmowanym przez Sądy I instancji trybem rozpoznania tej kategorii spraw , nasuwa się jedynie ogólna uwaga o uchyłaniu się przez sądy orzekające od rozpoznania istoty sporu .** W sytuacji bowiem , gdy do wznowienia postępowania ( co nie wymaga wydania przez organ rentowy odrębnego postanowienia-por. postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r. III UK 221/10 LEX nr 1124107) , a w efekcie ewentualnego przywrócenia prawa do emerytury konieczne jest przesądzenie czy stwierdzone w wyroku względnie decyzji ETPCz naruszenie postanowień Konwencji jako nowo ujawnionej okoliczności , ma wpływ na prawo do świadczenia , wydanie przez ZUS decyzji odmawiającej ponownego ustalenia prawa do emerytury , przy uzasadnieniu negującym ten związek , daje sądowi orzekającemu pełne uprawnienie do merytorycznego rozpoznania istoty sporu ( tym bardziej wobec żądania odwołania, zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przywrócenie prawa do świadczenia ). Tym samym w świetle treści zaskarżonej w wyżej powołanym postępowaniu sądowym IV U 268/15 Sądu Okręgowego w Rzeszowie decyzji ZUS z dnia 23 stycznia 2015 r. , ponowne kierowanie sprawy do rozpoznania przez organ rentowy było zbędne , prowadząc tylko do przewlekłości postępowania ( tego rodzaju uwaga poczyniona już została przez tut. Sąd Apelacyjny , przy okazji rozpoznawania tożsamej rodzajowo sprawy III AUa 791/15 ).

Skoro więc z naprowadzonych wyżej względów apelacja wnioskodawczyni A. B. nie opierała się na uzasadnionych podstawach faktycznych i prawnych , na podstawie art.385 k.p.c. orzeczono o jej oddaleniu.